

Motion till riksdagen

1989/90:Sk85

av Jens Eriksson m.fl. (m)

med anledning av prop. 1989/90:110

Reformerad inkomst- och företagsbeskattning

Fiskarnas avdrag för fördyrade levnadskostnader

I proposition 1989/90:123 om fisket, där jordbruksministern tar upp den avreglering som kommer att ske fram till den 1 januari 1994 i anledning av den överenskommelse som träffats inom EFTA om fullständig liberalisering av handeln med fisk och fiskprodukter, skriver jordbruksministern bl.a.: "Det är nödvändigt att förändringarna i vårt land håller jämna steg med andra länders."

I ett interpellationssvar den 23 mars 1989 uttalar statsministern:

Vid Oslomötet, liksom tidigare, har Sverige bestämt hävdad att en förutsättning för frihandel inom EFTA med fisk är, att det råder likartade konkurrensförhållanden inom fiskerinäringarna. Frågan om statsstöd till fisket liksom andra konkurrensregler, exempelvis transitering och marknadsföring av fisk, kommer nu att behandlas vidare i EFTA:s särskilda statssekreterargrupp om fiskeliberalisering.

Han tillägger något senare i svaret: "Regeringen kommer även i fortsättningen att slå vakt om denna näring."

Då överenskommelsen innebar att allt generellt stöd till fisket skall upphöra vid utgången av 1993 tog det norska stortinget upp, och beslöt, hösten 1989 att höja sitt speciella avdrag för fiskare, från 20 % med ett tak på 16 000 kr., till 23 % med ett tak på 55 000 kr.

Den svenska regeringen går rakt motsatt väg och tar bort det särskilda avdraget för ca 1 500 av de fiskare som har de lägsta inkomsterna och som kommer att drabbas hårt av EFTA-överenskommelsen.

Regeringen skriver på sid 356 i prop 1989/90:110:

Enligt nuvarande punkt 9 av anvisningarna till 29 § KL, har yrkesfiskare rätt till avdrag för ökade levnadskostnader, om de under längre tidsperioder personligen bedrivit fiske och då vistats utanför sin vanliga hemort. Med stöd av denna bestämmelse och rekommendationer från RSV, medges yrkesfiskare för närvarande avdrag även vid endagsförrättningar som överstigit tio timmar. För att anpassa denna regel till vad som nu gäller för anställda, bör även för yrkesfiskare föreskrivas att rätt till avdrag för ökade levnadskostnader förutsätter att övernattnings skett utom den vanliga hemorten. Jag vill här framhålla att det för denna kategori, liksom för övriga skattskyldiga, endast är *ökningen* i levnadskostnaderna som avdraget skall avse.

Vi anser att detta förslag står i strid med vad Sverige hävdar vara en förutsättning för frihandeln med fisk och marina produkter, och yrkar därför avslag på förslaget som berövar fiskare som ligger ute mer än tio timmar deras berättigade avdrag.

Vi anser inte heller att fiskarnas avdrag för bortovaro skall knytas till traktamenten, då det mera är ett sätt att få ett system som automatiskt följer kostnadsutvecklingen. Det bör därför finnas kvar tills frågan lösts på annat sätt. Detta bör ges regeringen till känna.

Ett särskilt avdrag för fiskare, det s.k. norska avdraget

En fiskare tillbringar en stor del av året ute på havet utan möjlighet att utnyttja de förmåner och den offentliga service, för vilket han betalar skatter och avgifter. Han har t.ex. starkt begränsade möjligheter att utnyttja idrotts- och badanläggningar, vägar, subventionerad kollektivtrafik, studiemöjligheter och övrig offentlig service.

Detta har observerats i övriga EFTA-länder där fisket har betydelse, i första hand Island och Norge. Båge dessa länder har hårt drivit frågan om liberalisering av handeln med fisk och fiskprodukter. De har också krävt en avveckling av statligt stöd till fisket.

Islands främsta stöd till sitt fiske ligger på skatteområdet med skattebefrielse, enligt uppgift på 13 000 kronor i månaden omräknat i svensk valuta, och därefter låg skatt.

I Norge har fiskarna haft ett särskilt avdrag på 20 % av fiskeinkomsten med ett tak på 16 000 kr. per år. I samband med EFTA-överenskommelsen om avveckling av det statliga stödet till fisket höjde norska stortinget detta avdrag till 23 % av fiskeinkomsten och taket höjdes till 55 000 kr. Norge höjde därutöver stödet över statsbudgeten till sitt fiske.

I Sverige har regeringen gått rakt motsatt väg. Ett normprisavtal på samma nivå för nästa budgetår som innevarande år, och i proposition 1989/90:110 föreslås borttagande av fiskarnas avdrag för fördyrade levnads-kostnader för dem som inte övernattar, men är ute mer än tio timmar per dag.

I samband med avregleringen enligt EFTA-överenskommelsen skriver regeringen i proposition 1989/90:123: "Det är nödvändigt att förändringarna i vårt land håller jämna steg med andra länders."

För att fullfölja detta åtagande och vad regeringen vid andra tillfällen uttalat för att skydda och bevara det svenska fisket är det angeläget att stödet till det svenska fisket överensstämmer med det som tillämpas i övriga EFTA-länder.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fiskarnas avdrag för fördyrade levnads-kostnader.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att regeringen med ledning av de system som tillämpas i Island och Norge bör

återkomma med förslag som i skattehänseende jämställer svenskt fiskes skatteregler med övriga fiskerikationer inom EFTA.

Mot. 1989/90
Sk85

Stockholm den 2 maj 1990

Jens Eriksson (m)

Sven Eric Lorentzon (m)

Ingvar Eriksson (m)

Hans Dau (m)

Carl G Nilsson (m)